

Szerkesztőségi iroda:

Dobay János könyvnyomdája,
saját házában.

Kiadó hivatal:

Winkle Gábor könyv-
árus üzlete,
főter, Prág-ház.

BÉKÉS

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetések felvételnek Gyulán Winkle Gábornál és a szerkesztőségénél. — Hirdetési díj: 50 szóig egyszeri hirdetésnél 60 kr., 100 szóig 1 frt., kétszeri hirdetésnél 25%, háromszori hirdetésnél 50% elengedés. — Nagyobb hirdetéseknel méltányos árelengedés. — Nyiltér Garmondsora 10 kr.

Megjelen
hetenként egyszer,
minden vasárnap.

Előfizetési díj:

Három óra . . . 1 ft
Hat óra . . . 2 ft
Kilenc óra . . . 3 ft
Egy évre . . . 4 ft

Előfizetési felhívás

„BÉKÉS”

1874-ik évi folyamára.

Lapunk folyó évben is az eddigi alakban fog megjelenni, és arra fog törekedni, hogy megyenek közönségének fokozódó pártolását kiérdemelje.

A múlt év utolsó negyedében önhibánkön kívüli hiányos szétkülönbözésen segítve lesz, amennyiben az expedíciót ismét önmagunk eszközöljük.

Előfizetési ár: egész évre . . . 4 frt,
fél évre . . . 2 frt,
3 óra . . . 1 frt,

melynek beküldését mielőbb egész tisztelettel kérjük, hogy a nyomtatandó példányok iránt tájékozva legyünk, s a szétkülönbözésben fennakadás ne történjék. — Szives gyűjtőknek 4 előfizető után tiszteletpéldányt küldünk.

A kiadó hivatal.

Milyen iskola kell nekünk?

I.

A „Békés” múlt évi 47-ik számában a f. évi költségvetés némely hiányairól szólva azt is mondtam, hogy egy felsőbb népiskola alapjára az ott felvett összeg elégtelen, s hogy ily módon Gyula város felsőbb iskolához nem jut soha. Erre a szerkesztő ur megjegyzé, hogy ha a szakosztály véleményét ismerni fogom, majd másképpen beszélek.

Azóta a szakosztály véleménye e lapok hasábjain nyilvánossá tétetett, s csakugyan az én véleményem is megváltozott, még pedig annyiban változott meg, hogy azóta még kevésbé bízom a tervezett iskola jövőjében.

Engedjen meg nekem a tisztelt szakosztály, de engedjen meg különösen a vélemény t szerkesztője, ha kijelentem, hogy ez alapon nem fogunk Gyulán, de sehol a kerek földön polgári iskolát építeni, mert ez alap gyenge, s önkön arra igen-igen nagy házat akarnak építeni, a lehető legcsekélyebb munkaerővel.

Jó is lenne az úgy, a kecske is jól laknék, a káposzta is megmaradna. Hanem hát bizony ez nem könnyű feladat, s talán lehetetlen is.

A tervezet szerint lenne ez iskolának hat osztálya, e hat osztályban taníttatnának a tulajdonképeni polgári iskolai, azon felül az algyimnasiunai és alreáltanodai tantárgyak, taníttatnának pedig összesen 3, mond három rendes, és 1, mond egy segéd-tanár által.

A polgári iskola feladata: értelmes, szorgalmas és ügyes földmivest, iparost és kereskedőt nevelni az életnek, vagyis a polgári iskola hatodik osz-

tályából kikérült ifju egy teljes folyamatot végezvén, egy teljes egészet sajátít el, oly egészet, mely az elméletinek a gyakorlatival való párosulásából ered, s melylyel az életbe lépven, ott nem találja magát idegennek.

Más irányban mozog a gymnasium, s másban a reáltanoda.

Van mindhárom iskolának saját tantárgya, ilyenek a gymnasiumban a classicus nyelvek, a reáltanodában a rajz, a természet-, szám- és mértan, a polgári iskolában pedig mezőgazdaság és ipartan, a köz-, magán- és váltójog, alapvonalai s a statistica. Vannak ezen kívül mindhárom iskolának közös tantárgyai, melyek ez iskolák iránya s célja szerint adatván elő, e körülmény a három szakiskola közötti különbséget az előbbieknél még élesebben mutatja meg. — A természetrajz, földrajz, szám- és mértan mindhárom iskolában előadatik, de azt senki sem merné ma állítani, hogy ugyanazon tankönyv mindhárom iskolában alkalmazható lenne.

A polgári iskola, mint mondtam teljes egészet, a gymnasium és reáltanoda pedig csak alapot ad a magasabb tudományok megszerzésére.

Ha tehát ezeket tudjuk, a mint a javaslatot készítő szakosztálynak tudnia is kell, s e szakosztály négyezer forint alappal, három rendes és egy segéd-tanárral e tervet a gyakorlatban kivihetőnek, s az iskolát ily alapon felállíthatónak tartja, nagyon boldog hitben él, hanem e hit minket nem fog udvezíteni.

E lapok múlt évi 51-ik számában Békésről érkezett cikk már bírálat alá vette a szakosztály tervezetét. Mint a cikk tartalma mutatja, szakértő tollból ered az. Több oldalról hallottam, hogy e levelet a félté-

kenység iratá. Én az indokot nem keresem, de a levelet elolvastván, irójával tökéletesen egyetértek, az abban elmondottakat csak helyeselni tudom, s a magam részéről a jóakarát nyilvánulásának tekintem.

Mi is lenne a polgári iskolából a tervezet szerint? Semmi egyéb, mint hogy a kilátásba helyezett eredménynek éppen ellenkezőjét érnök el, vagy is a káposzta is elfogyna, a kecske is elpusztulna — éhrel.

Négyezer forint, három rendes és egy segéd-tanár oly eszközök, melyekkel a legegyszerűbb iskolát sem leszünk képesek fenntartani.

Lehet, hogy életbe léptetjük, ha lad is pár évig, de mikor az eredményt várnök, elakad.

Hiszen oly iskolához, minőt a tervezet szeretne, tízen négy rendes, és hét segéd-tanár kellene, a rajz, szépírás, testgyakorlás és vallás tanítóin kívül, — a rendes tanárok fizetési minimumát 1000, a segéd tanárokat 700 forintban állapítván meg, a vallás, rajz, szépírás és testgyakorlás tanítói egyenkint 600 frtot kapnának, kellene 15 terem, ezek felszerelése szintén a minimum szerint, egyenkint 300 forint, s így summa summarum 25,800 forint az évi kiadás, — nem számítva az építkezési költséget.

Igy el lenne érve a cél, hogy lenne oly polgári iskolánk, melyből értelmes, szorgalmas és ügyes földmivest, iparos és kereskedő kerülne ki, s gyermekeink mehetnének a negyedik osztályból felső gymnasium- vagy reáltanodába.

Csakhogy erre azt mondja finansialis helyzetünk, hogy nem lehet.

Tulzásnak tartják talán állításomat. Im lássák, hogy nem az. Mint mondtam e három, a tervezetben egyesíteni szándékolt iskola egymástól annyira különbözik, sulypontjuk oly távol esik egymástól, hogy azok egyesítése a gyakorlatban a legnagyobb nehézségekkel jár, s mai viszonyaink szerint csaknem a lehetetlenséggel határos.

Mert hiszen azt papirosra lehet ugyan tenni, hogy három rendes és egy segéd-tanár képes oly hat osztályt annyi tudománnyal ellátni, mennyit a tervezet feltételez. — De bizony papirosra is csak a laicus ad annak hitelt, a gyakorlat pedig kineveti.

Hát kik azok a tanárok?

A középiskolának jó sikerrel való elvégzése után, a tanári felsőbb iskola szigorú vizsgálatait jó eredményel kiállott tudományos férfiak, kiknek biztos existenciájáról maga a kormány is gondoskodik, ha egyébként szakképzettségüknek megfelelő anyagi állást nem találnának. Ezek a tanárok a felsőbb iskolában a kötelezett tantárgyakon kívül egy, legfeljebb két tantárgyat választanak ki, mely hajlamuknak leginkább megfelel, s aztán ebben képezik magukat a lehető leg-tökéletesebben. S ha ily készület után a tanár jó sikerrel állotta ki a vizsgálatot, azonnal nyer 1000—1500 fo-

rintos állást, s tanít hetenkint 12—18 órát.

Már most a tervezet szerint van a vallás, rajzolás, szépírás, ének és testgyakorláson kívül 14 tantárgy, ezek közül a szám-, természet- és mértant s a természetrajzot a három iránynak megfelelően kell előadni, ott van azon kívül a latin nyelv is, mint önkéntes tantárgy. Kérdem hány tanár kell ahhoz, hogy a három különböző irányban tanítsanak, s hány terem, hogy a három irányban haladó tanulókat befogadja?

S ha felteszszük, hogy akad olyan csoda-tanár, ki a tervezet kívánalmainak megfelel, tovább nem mehetünk a feltevésben, hogy t. i. az ily tanár 900 frtért oly nyugót vállaljon a nyakába, mely az emberi erőt különben is meghaladja, akkor, midőn olyan képzettséget igen jól fizetnek, s munkája annyi, mennyit kimerülés nélkül meggyőzhet.

A felett igaz, nem kell kétségbe esnünk, hogy tanárokat nem kapunk, a megszabott fizetésért, de abban aztán csakugyan nem lesz köszönet. Régi igaz közmondás, hogy olcsó hús-nak hig a leve.

Tudom, mi vezette a szakosztályt, ismerem a szempontot, melyből a tervezet készítésénél kiindult: a közö-hajtásnak kívánt eleget tenni, és ez szép dolog, de egyet figyelmen kívül hagyott, hogy t. i. van-e a közö-hajtásnak oly alapja, mely annyira megfigyelendő s számbaveendő, hogy azok csak mellék tekinteteket is képezhetnének, azon főtekinet mellett, mely városunkban oly általános szükségérvetté érlelé meg egy polgári iskola felállítását?

Nem képeznek.

Nekünk, mint már mondtam értelmes, szorgalmas és ügyes földmivest, ipart és kereskedőt képező iskola kell, ez pedig a polgári iskola. Mondani fogják, hogy hiszen a törvény is úgy szól, hogy a polgári iskola úgy szervezendő, hogy négy alsó osztályból, a középtanodák felső osztályaiba lehessen a növendék. Erre az a felelet, hogy a népoktatási törvénynek éppen a polgári iskoláról intézkedő szakasza az, mely legtöbb oldalról volt megtámadva, s mely legközelebb meg is fog változtatni.

Azok, kik gyermekeiket magasabb tudományosságra kívánják kiképezni, talán nem egészen alaptalannul ohajtják a polgári iskolának a tervezet szerint való életbeléptetését, de meg kell gondolniok jól, hogy midőn gyermekeik e pályára lépnek, az iskolának csak egyharmad részét végezhetnék helyben, a másik kétharmadát már idegen helyen lesznek kénytelenek végezni, s a költséget a gyermek növelésével, arányban nő. Számítlan szormogesik aztán, hogy a szülék nem képesek a költséget fedezni, s gyermekeik az 5—8-ik osztálynál kénytelenek az iskolát abban hagyni, és ugyan mi lesz az ilyen ifjaktól? Az élet megfelelő rá.

S ha egy ily ifjut a polgári hat-
osztályt sikerrel végzett ifjuval ha-
soulitunk össze, bizony a különbség na-
gyon is szembeötlő lesz.

Tegyük félre az egyesek érdekeit,
vessük alá azt a közének, s alakítsuk
a polgári iskolát úgy, hogy annak
eredménye is legyen

Legyen ez iskola e szó szoros
ertelmében polgári iskola, legyen an-
nak élén egy értelmes szakember s
vezesse kellő számú tanári kar, így
érünk aztán eredményhez, így teszünk
aztán eleget a valódi igényeknek, s az
alapos kívánalmaknak.

Legyen e polgári iskola azon ta-
laj melyből az elvetett mag egy erős
értelmes, vagyonos, s ezek után be-
folyásos középosztályt terem.

Álljanak itt végül Keleti Károly
szavai :

... míg a magyar faj idegen-
gedni fog az ipartól és kereskedéstől,
s mind csak földművelésre adja ma-
gát, melyet igazi szakképzettség és
tökehiány miatt tökélyre vinni még
sem tud, vagy épen csak hivatali pá-
lyára készül, melyen ismét csak ke-
vésnek juthat kiválóbb szerep, vagy
iggyvéddé lesz, hol a tulságos szám-
nál fogva az egyes egész életen át
csak tengődni kénytelen, ha csak, mint
a Bach-rendszer idején polgártársai
rovására és a közvagyonosság kárára
meg nem gazdagszik; valamennyi eb-
ben — mondjuk — fordulat nem áll
be, mindaddig álmognunk sem lehet,
hogy Magyarország ipariüző állammá
legyen, pedig *jöveje a kor megindulása
szerint, csak ilyennek lehet.*

Kratochvill Gyula.

Valamennyi törvényhatóságnak.

Nehogy a ragályos betegségek neve-
zetesen a rüh, himlő, vörheny, kanyaró, szem-
takár, roncsoló toroklob, a tanodákba járó

gyermek, és ifjak között elterjedvén, ezek-
nek egészségét, és életét veszélyeztethesse:
az országos közegészségi tanács maghallga-
tása után, a vallás és közoktatási magyar
királyi ministeriummal egyetértőleg, e követ-
kezők rendeltetnek :

1-ör) Azon tanuló, ki a fentemlített ra-
gályos betegségek bármelyikében szenved
a tanoda látogatásától mindaddig eltiltandó,
míg a tanoda-előjáróságot, illetőleg a tani-
tót orvosi bizonyítvány által meg nem győzi
arról, hogy tökéletesen meggyógyult, és ál-
tala ragályozás nem történhetik.

2-ör) Ha valamely tanodában ragályos
kór esete fordul elő, erről a hatóság a tano-
da előjárósága illetőleg a tanító által érte-
sítendő. — A ragály tovább terjedésének
meggátlására a hatósági orvos által tett ren-
delkezők, szigorúan megtartandók.

3-ör) Ha valamely helyen oly ragályos,
vagy járványos kór esetei mutatkoznak, mely
a tanulók egészségét nagy mértékben ve-
szélyezteti: ez a közigazgatási hatóság által
a bel- és közoktatásügyi ministeriumnak hala-
déktalanul tudtára adandó, s egyszersmind
hivatalosan a közönség tudomására is jut-
tatandó.

4-szer) Az ily hivatalos értesítés után
kötelezettek a szülők és gyámok mindazon
tanulókat a tanodától távol tartani, kik ragá-
lyos betegségekkel érintkezésben voltak, avagy
oly házakban laknak, hol ily betegségek
előfordultak. A tanodai előjáróságnak, vagy
tanítónak jogában áll ezen körülményről ma-
gának személyes meggyőződést szerezni, va-
lamint a ragály gyanus tanulókat a tano-
dába csak kielégítő orvosi bizonyítvány folytán
bocsátani.

5-ször) Ha a ragályozás magában a tano-
dában történt, vagy ha a gyermekek és ifjak
között nagy számu kór-esetek fordulnak elő,
a tanoda a betegülések tökéletes megszü-
ntéig, a közigazgatási hatóság által bezár-
ható, miről azonban mindenkor a közoktatási
ministerium is azonnal értesítendő.

6-ör) Az ezen rendszabályok ellen vé-
tők kérdőre vonatnak és az eset súlyosságá-

hoz képest 100 ftig terjedhető bírsággal bü-
ntetendő.

7-er) E rendszabályok a járványos
cholera uralgása alkalmával is megtartandók.
Erre a törvényhatóságot tudomás és
megfelelő intézkedés végett értesitem.

Buda-Pesten 1873. évi november hó
27-én. A minister helyett: Zeyk Károly állam-
titkár s. k.

Ujdonságok.

— Szórakozásból. A napokban egy
uri ember egyik casinóba azon üzenettel kü-
ldé cselédjét, hogy nem hagyta-e ott a cipő-
jét? Csak azt jegyezzük meg, hogy a napok-
ban kemény hidegek jártak, s így a fiskális
ur még keményebb legény a tolnai könyv-
kötőnél ki egy rostélyosért 27 percig evic-
kelt a Dunában, s kijövet a rostélyost jóét-
vágygyal költé el, de hát nagy baj is az a
szórakozás a feleségünkkel elutazunk, nála
nélkül hazajövünk, s csak akkor veszszük
észre, hogy az asszonyt ott hagytuk, mikor
nincs, a ki bebocsásson.

— A gyulai főiskolai muzeum utóbi
közlés óta a következő tárgyakkal gyar-
apodott: Huszka Péter sorhadi árkász ha-
zánkfia — 1873. évi gyakorlat alkalmával
— a budai hegy két öl mélységéből általa
kiásott „Vespasián“ (kr. sz. 69—71-ik évben
uralkodott 10 ik) romai császár nagyobb sár-
ga bronz érmét; — Szilágyi József városi
rendőr 1873-ik évben a bárdos és magas
híd között felállított lámpa oszlopok leté-
tele alkalmával VI. Károly rom. császár és
m. király 1719-iki felszínre került ép ezüst
kisebb pénzét; — Sz. Schriffert Máttyás
városi tanácsos slavonai Kleimajdán nevű
város közlebeli Kacsaysza bányából került
egy darab arany, ezüst, és ónt tartalmazó
ásványt; — t. Beliczey István ur figyermekei
egy kitömött barna mókust és egy fejtér
verebet; Zsilinszky István gazdatiszt ur, Kon-
dorosul néhány időt mult osztrák (fekete)
és Kossuth bankjegyeket. — Végre Özv. Bo-

doki Mihály urhölgy, kitűnő jeles csigákat s
kagylókat — sziveskedtek beküldeni.

— Népünk egy részét nagyon ne-
héz rendhez és a felsőbb rendeletek iránti
tisztülethez szoktatni. E tekintetben mily ne-
hézségekkel kell megküzdeni ismét egy újabb
példa, ugyanis felsőbb rendelet szerint az
összes lóállományt össze kellett írni; a nép
nyomatott lapok által lett felhiva, hogy bi-
zonyos határidőbe lovat vezesse elő: a nyom-
tatott lap mindenkinek kézbesítve azon fi-
gyelmeztetéssel, hogy 10—100 frtig terjedő
bírsággal lesz büntetve, ki lovat elő nem ve-
zeti; az eredmény az lett, hogy vagy 60—
70 nem jelent meg, s miért? mert az nap
melyen idézve volt, kórót kelle szállítani, má-
sodik idézésre egy része bányászva könyörgött
a büntetés pénz elengedése végett; más ré-
sze pedig gombáskodott és henczegett, sőt
akadt ki még ekkor sem jelent meg. — Ily
eljárásokkal szemben a községi előjárónak
kezébe kellett volna egy kis fékező hatalmat
hagyni.

— A mult vasárnap a Gyula-Vári
hátárban egy félszemű nagy him farkast
löttek; csőtörtökön délután pedig Gyula alatt
az oláhvárosi szénáskert közelében egy kö-
lyök farkast puffantottak le.

— Lapunk mult évi utolsó számában
Czingulsky József ur által felállított lámpá-
ra vonatkozó közleményt nevezett urnak ki-
vánatára oda módosítjuk, hogy az említett
lámpát Farkas Zsigmond és Moldoványi Gyula
urakkal közösen állíttatta fel.

— A földmívelési, ipar és keres-
kedelmi ministerium a gyümölcsfate-
nyesztés terén legszebb eredményt fölmutatott
egyes termelőknél, a törvényhatóságok jelen-
tései alapján elismerést nyilvánítván megénk
területéről ily elismerési díszokmányt nyertek:
Denes András földmívelő, Gircz István fais-
kola gondnok. — Kertészeti eszközökkel
jutalmaztattak: Domonkos József, Horváth
Károly és Lukács János tanítók.

— Egy kis félreértés. A kötelező pol-
gári házasság egyik új hazájában, egy né-
mileg koros hölgy belép a polgármesterhez:
„Itt léphetni kötelező polgári házasságra?“

TÁRCSA

M a g a.

A napokban az a fatum — bocsánat.
kitűnő szerencse ért, hogy egy kisasszonyt
kellott hazakísérnem.

A kisasszony a helyzet magaslatán áll,
vagyis mind azon tulajdonokkal bir, melyek
egy kisvárosi kisasszonyt a helyzet magas-
latára emelnek. Alább talán majd e tulajdo-
nok kitűnnek, itt azonban még nem merem
elmondani, mert bár török-tatár nem vagyok,
de tudom, hogy az egri név még mindig
büszkesége a hölgyvilágnak, igaz hogy fogy-
verük változott, de hát a világ nem válto-
zott-e?

Hanem kitértem. Az én kisasszonyom
szörnyűképen szerette a nagyság megszólítást
mint a kisvárosi delhölgyek általában, ez
is egy garádics a helyzet magaslatára. —
De biz én bennem meg van azaz átkozott
rosz szokás, hogy a czimezetést nem tűri a
természetem, és e tekintetben annyira conser-
vativ vagyok, hogy a toins — vagy kisasz-
szony megszólítást sokkal tisztességesebbnek,
vagy legalább is határozottabbnak tartom a ked-
vesen vett „nagyság“-nál, melynek ugyan az
a jó oldala meg van, hogy kevésbé ismerős
embert nem hoz zavarba a megszólításnál,
mert hát nem igen lehet ma már megkülön-
bözteni, hogy hölgyünk viselne-e még a
pártát, vagy már fejkötő alatt lenne, ha
ugyan ily bolondok (?) régen ki nem men-
tek volna már a divatból.

De már megint kitértem. Mondám egy
kisasszonyt kísértem, — két szolgáló talál-
kozik mellettünk „serbus Zsuzsi“ „serbus Sá-
ri“ köszöntéssel haladnak el egymás mellett.

Hallotta ezt? kérdém hölgyemet, s az
igenlő válasz után megjegyzém, hogy rága-
lom azok beszéde, kik azt mondják, hogy
nem civilizálódnak. A kisasszony úgy látszott
nem sokat drá, vajjon figyelembe vehető-e a
két nőcseléd illetén megszólalása.

Néhány lépésnyire egy utca sarkon
egész csoport cseléd állott, épen kutról jö-
hettek, mert kantákkal voltak körülveve. E
helyen rendes kikötőjük van, hol aztán be-
szédjük szabad folyásban ered meg. Pár má-
sod perc kellett hozzá, míg soraikon átha-
tolhatánk, s mert jelen voltunk legkevésbé
háborgatá őket beszélgetésükben, épen e sza-
vakat hallok: hallotta *kegyed*, hogy a kör-
bálban négyest is fognak táncolni? oh igen,
volt a válasz, — már táncosom is van a
másodikra. — Ezek már nem voltak „jó“
közönséges nyelven: nem tegezték egymást.
— Én jót kacagok magamban, s néhány lé-
pés távozás után kérdém hölgyemet, — ki
ugy látszott, hogy nem méltatá figyelmére a
párbeszédet — hogy hát hallotta-e *kegyed*?

Hölgyem, — mint mondam — delhölgy
s egy „nagyság“ megszólítást nem ad tiz
„kisasszonyért“, haragos pillantást vetett rám,
mely ugyan az én szivemben legkisebb há-
borúságot sem csinált, de kíváncsivá tett mé-
gis, hogy ugyan mi lehet e gyors fordul-
tak az ő oka?

Maga ugyan megtisztel engem, — szól
végre hölgyem — épen úgy titulál, mint
egymást e cselédek.

Meghökentem egy kissé, mert száz
férfi haragját inkább, mint egy delhölgy ne-
hezteletését, s a még ismeretlen hibát jóvá
teendő, elmondám őt szép, jó, szeretetremé-
ltő *nagyságnak*. — Ugy látszott, hogy e sza-
vak kibékíték őt, egy nyájas pillantás, ajka-
inak kellemet kereső alakítása megértették
velem, hogy a nehezteletésnek vége. — Igaz,
hogy nekem sokba került a kibékítés, az
őszinteség rovására történvén, de hát lehe-
tünk-e udvariasak, hanem ha az őszinteség
kerékívágásból kiugrunk.

Hölgyemet aztán hazakísértem, hol a
mama még elbeszélte, hogy leánykájának az
ifjúsági bála Pestről hozatja a ruhát, s bi-
zony az egy kissé drága, de hát Alter és
Kisnél minden az. — Én aztán benne levén
már a bókolásban — elmondám, hogy nincs
az a drágaság, mely ő nagysága Leokádia

kisasszony gyémánt szemével, s gyöngysor
fogaival felérne, — a rosz világ azt beszéli,
hogy az utóbbiak csak ugyan méreg drágák
voltak. — Elmondta aztán még a szeretetre-
méltó mama, hogy kik lesznek leánykája
táncosai, amire én sajnálkozásomat fejezém
ki, hogy nem levén táncos, sem részesülhe-
tek azon szerncsében. Beszélte volna még a
kedves mama sok egyébről, hanem a bók-
ból különben is kifogyván, s a dicsőséget is
irtóztatosan megelégelvén, eltávoztam.

Az úton aztán jót neveték, hogy Leo-
kádia ő nagyságát akaratlanul bár, de érzé-
kenyen sértém meg, s hogy egy kis megen-
gedett hazugság árán mégis kibékült.

Hát őt sérté az, hogy *kegyednek*, szó-
lítottam, mint egymást a cselédek. Pedig hát
az a cseléd épen Leokádia kisasszony et
comp.-tól tanulta el, — nem mondom a mű-
veltséget — hanem az ugorka fára kapko-
dó mániát, s hogy azt producálja is, az már
nemének természete. Leokádia kisasszony et
comp. rettenetes dolognak tartják, hogy
olyan grammatikát használjanak, mint szo-
baleányuk, mivel pedig a „kegyed“-nél a
magyar grammatica tisztességesebb megszól-
lítást nem ismer, s a szobaleány is épen
ezt használja, nehogy tehát a szobaleánnyal
egy színvonalon álljon, a *kondások* nyelvén
szólal meg, s azt mondja, hogy *maga*.

Vas Gereben egyik könyvében azt mond-
ja, hogy egy *maga* megszólítás felér egy
becsületes hábvágással. Vas Gereben pe-
dig sok igazat mondott.

* * *

Medve Jankó beállit egy társaságba,
hol különböző koru hölgyek, Lógi Lityi,
Fityegi Laczika s még néhány salon gaval-
lér fűzik a koszorut a szavak virágából. —
Medve Jankó miután az ajtót becsapta, kö-
penyt, kalapot elhány, leveti magát a ne-
ki tetsző helyre. Lórenca házi kisasszony
aztán kecses mozdulattal szedi fel a köpenyt
s kalapot, s úgy látszik, hogy kedves dolgot
művel.

Medve Jankó először van a háznál, s
be is mutatja magát, — erre ugyan nem
igen van szükség — a társaság mutatja,
hogy örül, s ki is fejezik, hogy szerencsének
tartják a látogatást.

Medve Jankó aztán olyan mozdulato-
kat tesz, melyből az egész társaság megért-
heti, hogy bizony azt szerencsének is tarhat-
játok, hogy eljöttem hozzátok.

Hát hallják csak, mondják meg magok,
hogy miről beszéltek eddig, mert én ugyan szere-
tek beszélni, de csak úgy, ha tudom hogy
miről van szó.

Erre aztán Lórenca kisasszony elmond-
ja, hogy épen a következő bárlól van szó.
Hát maga is elmegy a bála?

Lórenca kisasszony erre elpirul, Logi
Lityi, Fityegi Laczikára pillant, s szemével
azt mondja, hogy fene nyers gyerek ez a
Medve Jankó, a mama kedvesen mosolyog.

Na, mi, hát nem felelnek? soha ilyen
unalmas compániát, hát azt tudhatják maguk,
hogy én azért jöttem, hogy az időt agyon-
üsem, s bizony messze vagyok czéломtól.

Oh kedves Medve ur — szólal meg a
mama, azt tudhatja, hogy megyünk, mert
készülünk is, s merem remélni, hogy lesz
szerencsénk Medve urat ott találni.

Már hiszen tudják, talán elmegyek, ha-
nem hát soká nem szoktam maradni, mert
biz az a szórakozás a mit a helyi bálak
nyújtanak engem ki nem elégít.

Már pedig itt kedélyes mulatságok
szoktak lenni jegyzé meg Logi Lityi. —
Igen ám erősíti Fityegi Lacika.

Tudják is maguk, mi a kedélyes mu-
latság, mit tudnak maguk, maguk még az
a b-c-ét sem kezdték meg, válaszol Medve
Jankó.

Kérem Medve ur válogassa meg a sza-
vakat, vág közbe Lógi Lityi, különben ha
nevével műveltségét nem mérlegelném, majd
máskép beszélnék.

Maga fene gyerek Lógi Lityi barátom,
s ha sokat hencseg, nevére fogom emlékez-
tetni én is, válaszol Medve Jankó, s olyas-

— Igen. — „Kérem tehát, engemet azonnal megeskütni.“ — Hol a vőlegény? „A vőlegény? bocsánatot kérek, azt hiszem azt kapnom kell itten, miután nekem nincs, s a polgári házasság kötelező.

— Szerecsen hercegnő mint magyar nemzetes asszony. Egy temesvári asztalos legény — ki sok év előtt hagyta el szülőit, kik azóta meg is haltak s nem adott semmi életjelet, csak mostanában írt Temesvárra egy levelet, hogy Sudauban települt meg, ott egy szerecsen hercegnőt vett feleségül s ennek elhunyt szüleitől annyi aranyport örökölt, hogy azzal Európában is gazdag ember lesz, minél fogva jön is Temesvárra lakni nőstül együtt. Legalább ha a mai roszvilág elseperné tőle az aranyport; feleségét pénzért mutogathatja.

— A bélyeges levélborítékok ára újévtől kezdve fél krajcárral emeltetett. Az állam ez által mintegy 180000 frt nyereségre számít.

— A felnőttek oktatását a vallás-és közoktatásügyi miniszterium az uralkodó pénzügyi viszonyok miatt ez idén nem díjazhatja.

— A néptanítók fizetésének fölemelése iránt, s hogy a katonai kötelezettség alól fölmentessenek, folyamodott a hontmegyei iskolatanács az országgyűléshez. A fizetés minimumát 400 frtban kérik megállapítani. — Oly fontos és oly méltányos kérelem, hogy ez iránt az ország valamennyi iskolatanácsa intézhette kérelmet a törvényhozó testülethez.

— Végrehajtók lapja cím alatt Egerben újévtől szakközöly jelenik meg a bírósági és adóvégrehajtók számára. Szerkeszti Iklódi Győző.

— Nők alkalmazása a vasutaknál: azt írja a „Posta K.“ — hogy az államvasutak igazgatósága, ugy a központi, mint szintén a végrehajtási szolgálat következő ágait alkalmazottjai családjainak nőtagjai által engedni betölteni, és pedig: a központi szolgálatnál a menetjegy rendezését; a végrehajtási szolgálatnál a jegykiadást és podgyászfelvételeket. — A menetjegyek rendezésére egy havi próba-időt tűz ki, 20 frt havi fizetéssel,

mely idő alatt az alkalmazandó nők az ott jelenleg működő hivatalnokok által — kik a készületségnek inkább megfelelő szolgálattételre fognak beosztatni — kellőleg begyakorolhatatnak. Ha ezen kitűzött próba időre alkalmazott nőszemélyek egy hó elteltével a jegyrendezési jártasságról kielégítő vizsgát tesznek le, havonként 25 frt fizetési illetményben fognak részesülni, s az első három év után 100 frt, a bekövetkező három év után ismét 100 frt fizetési javítással, és így hat év után évi fizetésük 500 frt leend. A végrehajtási szolgálatnál, és pedig egyelőre a losonci, zólyomi és miskolci állomásokon a jegykiadást, s podgyászfelvételeket kívánja a miniszterium az állomás alkalmazottainak e célra alkalmas nejei, felnőtt leánygyermekéi, vagy nőrokonaira bízni, és pedig azon feltétellel, hogy az állomás, ezen itt kijelölt belszolgálati teendőit az alkalmazandók csak férjeik, és alkalmazott férfi rokonaik felelőssége mellett végezhessek. Ezen szolgálati ágnál a kellő készületség megszerezésére szintén egy havi határidőt tűz ki 12 frt havi fizetéssel. Ha hogy az illetők egy hó lefolyása után a jegykiadásnál, podgyász és gyorszállítmány felvételénél, mint szintén a magyar nyelvben megkivántató jártasságról kielégítő vizsgát tettek le, havonként 20 frt fizetési illetményben fognak részesülni. A menetjegyek rendezésénél betöltendő helyek elnyerését illetőleg az intézetnél szolgált hivatalnokok özvegyei és felnőtt leányárvái előnnyel bírnak.

— Helyreigazítás. A „Békés“ f. évi 1-ső számában a szarvasi újdonságok közt Békésmegye összes gyógyszerárát érintő következő közlemény foglaltatik: „Lavatka Béla úr gyógyszerárában egy igen érdekes gőzfűző készüléket volt alkalmunk a napokban láthatni, minő tudunkkal meggyünk egy gyógyszerárában sem találhatók.“ Az igazság érdekében bátor vagyok tisztelt szarvasi újdonság úr közleményére megjegyezni, miszerint azon nyilatkozata, hogy neki ilyenről tudomása nincsen, nagyon téves, mert a megcsodált gőzfűző készüléket Békés megye minden rendes gyógyszerárában feltalálhatja,

és ha e téren ismerete gyarapítása végett, fáradságot vesz magának a megyebeli gyógyszerárak megtekintésére, csak magában a mi egyszerű kis városunkban talál bizonyosan kettőt, az az Békés város mindkét gyógyszerárában egyet egyet találand el.

Debreczeni Károly.

Kivilágításra adakozás.

Csatolólag az 1873. 48-ik számbaközött tett és nyugtázott összegek kimutatásához, azon idő óta aláírtak: Steinfeld Ignátz 10 frt, Hárshgyi István saját házára felállítandó egy lámpára 25 frt, Névény Albert 5 frt, Bleier Elek 1 lámpa, Szikora József 2 frt, Dáskál Miklós 2 frt, Uferbach János 5 frt, Prág Albin 10 frt, Sendner Simon 3 frt, Kálmán Zsigmond 4 frt, Lichtenvallner 3 frt, Merza Károly 3 frt, ifj. Schriffert Mihály 10 frt, Uferbach József 1 lámpa, Szabados József 2 frt, Hirt Antal 2 frt, Mondák György tanácsos ur ivén: Jámbor Ferentz 1 frt, Góg Ferencz 1 frt, öz. Jámbor Ferentz 1 frt, Balla András 30 kr. Dósai István 2 frt, Majer János 1 frt, Kis István 1 frt, Ráfi János 1 frt, Szöke György 1 frt, Balog József 1 frt, Csomós János 1 frt, Toth Lajos 1 frt, Galbács István 1 frt, Moldovány István 1 frt, Follmann Ferencz 5 frt, Csomós Pál 1 frt, Lindenberger Ignác 1 frt, Kopasz Ferencz 1 frt, Hegyi János 1 frt, Bleier Ignátz 60 kr. Csomós Mihály 1 frt, Góg Mátyás 50 kr. Reizner József 5 frt, Löwner Mór 3 frt 50 kr. ifj. Miskuczsa György 2 frt, Góg István 2 frt, öreg Góg József 5 frt, Oláh István 1 frt, Stámutz Mária 1 frt, Verner János 50 kr. Burda Elek 1 frt, Ludvig József 1 frt, Seres József 1 frt, Bakó Imre 2 frt, Japport tanácsos ur ivén: Has Jakabné 1 frt, Bény József 1 frt, Japport Simon 1 frt, Gerlein Mihály 2 frt, Spitzer Mór 1 frt, a német földész társulat 10 frt; Oláh György tanácsos ur ivén: Végh József 5 frt, Lindenberger Simon 1 frt, Puskás András 1 frt, Makai Lajos 1 frt, Demus József 2 frt, Obrukta 40 kr, Jelinek József 1

frt, Kolozsi Ferencz 50 kr. Szigeti Lajos 4 frt 50 kr. Braun Mór 5 frt; Kocsis Irnok ur ivén: Mihalik János 50 kr. Gyurkó István 2 frt, Hegyi Márton 1 frt, Herberth Alajos 1 frt 50 kr. Szilágyi Imre 20 kr. Kis János 2 frt, Császár József 1 frt, Császár Árpád 1 frt, Klement Károly 50 kr. Bakó György 50 kr. Bakó Józsefné 20 kr. Geszner Mátyás 50 kr. Tóth Luiza kisasszony 1 frt, Gyepes Jakab 20 kr, Góg Jakab 2 frt, Kolozsi János 20 kr. Sifis György 20 kr. Típa Károly 20 kr. Balog János 50 kr. Kis István 20 kr. Kocsis Károly 1 frt. — Összesen 417 frt 20 kr. Feleletül arra, hogy számosan az ajánlkozók urak közül azon feltételhez köttették ajánlatukat, hogy utcájuk világításék, vagy talán hogy házukra tétesék lámpás, van szerencsém s t. képviselőlet azon határozatára hivatkozni, hogy a kivilágítás a fenajánlott összegekhez mérve tervezhető, miből következik, hogy mindenütt ott, hol a felajánlott összeg a szükségletet legalább is megközelíti, kivilágíttatik.

Gyulán 1874-ik január 3-án.

Léderer Ede
v. mérnök.

— A gyulai polgári iskola építés alaptökéjéhez január 9-ig a következő ki-sorsolandó tárgyakkal járultak:

10. Deutsch Julia kalaptok gyufatartó.
11. „ „ üveg gyufatartó.
12. „ „ porcellán hamutartó.
13. „ „ kis fehér serleg
14. „ „ szobros hamutartó
16. Reizner Rozália porcellán czukortartó
16. „ „ bronz csemetgyű.
17. Reizner Szidonia diszmű doboz.
18. Silberstein Józsefné china ezüst le-véltálcza.
19. Silberstein Józsefné levélkosár.
20. Smetán Fulöpné kötő táská.
21. „ „ harisnya kötő.
22. „ „ hálózott reggeli fejkötő.
23. Sánta Gáborné kis toilette álvány.
24. Hoffer Samuné czukortartó.

mit mutogat, mint mikor valamit felhuznak. Eh, de nem jöttem veszekedni, maguk nem érték a tréfát, jó napot, s az ajtót derekasan becsapva távozik.

Ejnye Lógi ur, mért olyan heves ön? szól a kedves mama.

Maguk is — itt belepirul Lityi, hogy a maga szót kiejtje, — ezt a filkot pártolják? Eh, akkor én felesleges vagyok, alászolgálja, s elmegy.

Fityegi ur utána kiált, Lógi barátom ne rohanjon, ön csak nem olyan dühös. Lityi rendületlen, s megy.

Ekkor aztán a mama s Lórenca kisasszony egyszerre mondják, hogy menyinyire restelik, hogy épen náluk történt az összecsapás, különben Medve urnak igaza van, ő olyan természetes ember, ki nem nagyon válogat, s kár volt őt ingerelni.

Leokádia kisasszony is úgy találja, hogy Medve urat kár volt megsérteni, hiszen olyan keresetlen őszinteség beszél belőle, — aztán meg igen csinos fiatal ember, s jó tánczos is lehet, s így kár őt magunkra haragítani.

Laczi erre megjegyzi, hogy Medve Jankó, Pista kondás természetéből sokat örökölt, s ez örökséggel kérkedni is szeret.

Maga keményen bírál, jegyzi meg Leokádia kisasszony, — a maga szónál ugyan elpirul, de Medve Jankónak ez olyan jól állt, s Medve Jankó természetes.

Maga meg nagyon pártolja őt válaszol Laczi, ki a maga szónál szintén olyan képet vág, mintha valami illetlent mondott volna, de az arcokról azt vevén észre, hogy nem bántott senkit, sőt ellenkezőleg kapja magát, s Lórincké*) kisasszonyhoz fordul: hogy magáról még sem hittem volna, hogy épen ilyen ember pártjára áll.

Magából meg a sértett büszkeség beszél, viszonzozza Lórincké.

Ha így áll a dolog, akkor én magukat itt hagyom. Jó napot.

Lórincké, Leokádia, s még — uram

*) Lórinca-Laurencia-Lórincké, hiszen már van Antalka, Ferike, Pista, Sándorka. stb. stb.

bocsá — a kedves mama is, a társaság szétoszlása után, — kiki otthon, titkosan a tükör elé áll, s kísérleteket tesz, a maga szónak minél kecsesebb szájmozdulattal való kiejtésére.

Lórinckéhez is, Leokádiához is barát-nők jönnek, kik hallván a maga megszólítást, eleintén fesselegnek, de Lórincké és Leokádia megmagyarázzák, hogy Medve ur is kizárólag ezt használja, s aztán csak nem beszélünk a szobaleány nyelvén. — A barát-nőket e magyarázat meggyőzi, — s nagyobb lelkesemettel terjesztik e hitet, mint a missionáriusok.

Néhány hét alatt aztán a város valamennyi delhölgye honleányi műveltséget vél producálni a „maga“ minél sürűbb használatával.

S a nemes ifjuság a kortól el-, s a salonokból kimaradni nem akarván, belesik a kórba, s oly gyakran, oly hangon használja, a magát, hogy a kend-től már alig van egy lépésnyire.

S mivel a maga kondás nyelvből kikapott szó, egy szóval pedig nem beszélünk, hát bizony a többit is előveszszük. Így halljuk aztán a helyzet magaslatán, álló delhölgyek s uracsáktól, hogy hallja maga nagysád, maga ilyen, maga olyan, maga több műveltséget tanulhatott volna, — hasonlóképen kívánom, a maga beszélje olyan üres, a magáé tele van — zöldséggel, stb. stb.

Nagysád, és maga: Don Quixotte és Medve Jankó.

Most már tökéletesen értem Leokádia ő nagysága nemes haragját, annyira beleszerettek a magába, hogy az illedelmesebb megszólítás ma már haragot von maga után.

A helyzet magaslatára vezető garádcsookról később, most elég volt a nemes delhölgyek honleányi törekvéséből ennyi.

K. A.

Három nap életemből.

Clauren H. után

közl: ifj. Fábry Károly.

(Folytatás.)

„Jól van, tanácsos ur“ mondá a kocsis s tovább vágatott a városba; . . . a kis pohos ur pedig balra egy mellék ösvényre fordult.

A kiszállás helyén, az országúton valami fehérét láttam feküdni, s azért feleje mentem, s felemelem. — Egy kis papir csomag volt, keresztkötésben, jól lepecsételve, — a homályban alig olvasható ezen felirattal: „30,000 ft. állam kötvényekben.“

Mint egy nyil úgy repültem a kis pohos ur után, s fenhargon mindenütt kiáltám „tanácsos ur, tanácsos ur?“ — Ő azonban eltűnt.

Jobbra balra is futottak a ligetben gyógyzó utak, én egyre ráléptem, melyen gondoltam, hogy a tanácsos ur mehetett, — s egy fehérbe öltözött fiatal hölgyet s egy urat ugrattam közelgésem által a bokrok között.

Ezen ur, — ámhár itt sötétebb volt, mint az országúton, — ugy hiszem kissé hasonlított a kocsihoz kiszállathoz, azonban még sem találtam hihetőnek, hogy az legyen, mert hisz ez otthon levő nejt üdvözlötte a kocsis által, s így nem lehetséges, hogy ő így későn este egy másik fiatal nővel sétálgasson. Ennek bizonyosan más férfinak saját nejjével kellett lennie.

Igaz! Schmeckowszkyhoz igyekezett az én keresett emberem, — én tehát oda sieték.

Minden szobát keresztül futottam; — mindenikben ülték urak és hölgyek s hosszú terített asztaloknál ettek ittak, kényelmes étkezésük s az ételek csiklandozó szaga által oly étvágyat ébresztettek bennem, hogy szívesen pár hetet elengedtem volna életemből, ha egy pár erre való garasom lett volna, — az én keresett emberemet azonban benn nem találtam.

Egy pinczér, ki a szobákon keresve keresztül futni látott megkérdezett, hogy kit keresek?

Kérem — felelém neki — itt egy tanácsos urnak kell lennie, egy köpcös, kis ur, egy csinos uti kocsis s két fekete ló.

Ah! Bodroghy udv. szállító tanácsos ur? ő nincs itt. — „Nem lenne ön szives nekem megmondani, hol lakik ő a városban?“

Ó, igen! a kulcs utcában, abban a nagy házban, avval az erkéllyel, — felelé ő, azzal a világosan észrevehető hanyagsággal, hogy ő neki több, s más munkája, mint a tanácsosok lakhelyét, s címét magyarázgatni.

Ezzel azonban nem sokat törődtem, csakhogy emberemet megtalálhattam, — azonnal a városba iramodtam, a jelzett házat megtaláltam, s rögtön megtudtam, hogy Bodroghy ur az első emeleten lakik, hol épen minden ablak, az elsőtől az utolsóig fényesen ki volt világítva. — A konyhában rettentő tűz lobogott, ugy, hogy akár egy ökröt lehetett volna mellette sütni, — s a szakács, hogy jobban recseljen, lobogjon, — nekem a szívem meg reszketett — még egy egész kanál vaját freccsentett rá; hanem fel is lángolt!

Én már majdnem három hét óta mindig száraz kenyeret ettem!

Egy gazdagon öltözött szolgál, — kinek a pófájáról a heveréssel öltöltött jó napok világosan leolvashatók voltak — egész lenzőleg, s embertelenül azzal fogadott, hogy urával ma nem beszélhetek; ellenmondásomra azonban, hogy csak jelentsen be, s bizonyosan elfogadnak, mert urának valami kellemetést hoztam, — mégis részánta magát a bemenetelre s bejelentésre.

Minden vasárnap az uraknak arról kellene tartani, szolgálknak szívhez, s lélekhöz szóló predikációt, hogy ők csak egyszerű szolgák, s egyéb semmik, s hogy ők mindeki irányában hozott vagy visz az valamit, ha egyszer urukhoz jött, nagyobb szívélyesség s tisztelettel kell, hogy viseltesse-nek, mint közönségesen szoktak. — A goromba, nevetlen szolgál urának egész házára rögtön árnyat vet.

(Folyt. következik.)

25. Hoffer Samuné fehér serleg
26. " " diszes sótartó.
27. Czinczár Karolina egy thon serleg.
18. " " levél nehezítő.
29. " " gyermek comod czipő.
30. Czinczár Adolf kép.
31. Tar Gyuláné fénykép album.
32. Ladics Györgyné dohány és szivartartó.
33. Sztójánovics Szilárdné cukor tartó.
34. Bauer Mártonné gyertyatartó disz.
35. " " lámpa tálcza.
36. " " látogató jegy tálcza.
37. " " óra párna.
38. Stéger Mária diszes lámpaellenző.
39. Mélt. gr. Wenckheim Józsefné lovat ábrázoló levél nehezítő.
40. Mélt. gr. Wenckheim Józsefné porcellán dohány tartó
41. Mélt. gr. Wenckheim Józsefné bronz dohány tartó.
42. Gr. Almásy Mária kötő kosarat.
43. " " " diszes naplójegyzék.
44. " " " disz levél papír.
45. " " Emma egy varró-párna.
46. " " " legyező.
47. " " György illatszertüveg.
48. " " " kis doboz.
49. " " Kálmán bronz levélnyomó.
50. " " " " "
51. " " Kálmán bronz látogató-jegy tartó.
52. Gr. Almásy Kálmán bronz látogató-jegy tartó.
53. Gr. Almásy Dénes mérleg tentatartó.
54. " " " takarékdoboz.
55. " " Erzsé disz levél papír.
56. " " " bronz tentatartó.
57. " " " békatéknő pénztárcza.
58. " " Imre diszes tollkés.
59. " " " pár kávé csésze.
60. Andrassy Kálmán "Utirajzok" (könyv).
61. " " " diszes tollszár.
62. Ns. Jancsovics Pálné egy mozsáralaku dohánytartó.
63. Jancsovics Ida egy cukortartó.
64. Sziber Nándorné mozsáralaku dohánytartó.

(S.S.) Szarvasi tutti-frutti, jan. 8. 1874.

— *Az uri ifjuság* f. hó 17-én tartandó bálján táncrendezőkül dr. Rohoska Soma, Paál Ferencz és Sipos Sándor urak fognak szerepelni. Hisszük, hogy a cottillon Rohoska ur e nemben ismert ügyessége folytán kedves epizódját fogja képezni e minden tekintetben sikerre törekvő bálnak. — Föl tehát gyors lábú jeunesdoree! Siessünk Carneval üdvözlésére.

— *Polgárságunk humanus* érzületének szép jelét adá a napokban, midőn a közelebbi tűz-est által érzékenyen megkárosult Piatsek kovács mester kezeihez segélyösszeg-kép annyit juttatott, hogy avval a pusztító elem-okozta kár tökéletesen fedezhető lett. Egyébiránt e tekintetben Szarvas mindig az első között említhető.

— *Egy vas-amazon*, egyszerű szolgáló képében méltó feltűnést okozott Körösünk jegén az által, hogy sans gene meztől láb elvező a csúszkálás gyönyöreit, — mi több, egy lékben gyakorta megáztatta lábait, hogy ózálal mintegy hasonszenvi korszolyát nyervén, annál delibben sikamoljon végig a női tekintetek előtt sem olvadozó jegén.

— *A korács és bogár ifjuság* f. hó 6-kán lakozást rendezett a „Bárány“ vendéglő nagy termében. Nekünk, kik megtekintők a mulatságot, csak az az egy nem fért a fejünkbe, hogy elvégre is hova jut iparos osztályunk nőinek fényűzése folytán, — amennyiben e bálon is oly csillogó toilették volt alkalmunk látni, minőkben urhölgyeinket szemlélhetjük. Feltűnő, noha indokoltlett, előtűnk e bálon azon különös körülmény is, hogy urhölgyeink — noha szives meghívások hiánya tekintetében nehezen panaszkodhatnak — al-

büszkeségből vagy miből-e, egyáltalán nem látogatják derék iparosaink közmulatságait. Vonatkozva e körülmény alkalmi indokoltságára, ez abból áll, hogy az efféle mulatságok oly annyira túltömött termet adnak, miszerint egy derék gőzfürdő hiányát teljesen pótolják. — E bálon egyébként dicséretes és fölöttébb szép kivételként ott láttuk Zlinszky István-é és Salacz Ferenczné urhölgyeket, s Zlinszky Gizella kisasszonyt, bizonyítékaként annak, miszerint a mezei nefelejtsek és százsorszépék társasága pompás staffageját képezi a ragyogó kameliáknak.

— *Az ovoda alapjává* — egy intézet-igazgató választmánya által folyó hó 31-én tombolával egybekötött táncvizalom rendeztetik a „Bárány“ vendéglő nagy termében. Nyeremény-tárgyak ajándékozása nagy köszönettel vétetik!

Csabai újdonságok.

— **A b-csabai polgári kör** sok tekintetben kimutatta már szép hatású működését, s fenállásának nagy fontosságát; úgy a művelődés, mint társadalmi és politikai, s több tekintetben legerőteljesebb előmozdítóját, lelkét e városnak. — E hó 6-án mint humanus intézet matatta be magát. — Sokan fognak emlekezni még úgy Csabán, mint vidékiek arra, midőn Fiesovits Sándor, s néjének (kik már ez előtt 20 évvel is oly öregek voltak, mint ma) még a főútszán a legszebb helyen, s a legszebb házban (sajátjában) volt kereskedése. — Rosz idöket, sanyaru napokat éltünk, a nagy házból kis ház lett, s az is a város félrébb eső utcájában. Ma már a kis ház is eltűnt. — Az az öreg pár, mely már *ma holnap* a 100 évet tapossa, ma már egy széken alszik, mig azt is el nem viszik *fejük* alól. — S a polgári kör, mely nemes hivatását e térre is kiterjeszteni jónak, s magához méltónak vette, e hó 6-án nemcsak az elárverezett múlt évi lapokból bejött indreckett egész jóvedelmét ajánlotta fel az agg, tehetetlen házaspárnak, hanem még tagjai között is gyűjtést rendezett, s az így bejött 37 frt öszveggel, sietett enyhíteni az öregek éhségét. — Adja Isten, hogy sok ily hivatását érző, s méltón betöltő „Polgári köre“ legyen a házában.

— **B-Csabán Szathmáry Károly** szintársulata meglehetősen pártolás mellett játszik. A terem mindig eléggé, sőt eddigelé majdnem tömve volt. E hó 4-én „Az elátkozott herceg, vagy Vicza itt, Vicza ott, Vicza mindenütt“ reclusos című, meglehetősen jó bohózatot adták. A darab lelke és jóformán egyedüli személye a „csizmagya“, ki először mint „nagyralátó csizmadia“, majd igen hirtelen változat folytán „mint herceg“ végül azon kétségben, vajon „ő herceg-e, vagy csizmadia?“ szerepel. Szathmáry Károly mindhárom személyben igen jól képviselte, nemcsak a túltömött karzatot, de a

körszékes közönséget is többször igen józón megnevetette. (Tartózkodnia kell azonban oly rögtönzésektől, mint milyet Durst Izsák, a „Zsidó honvéd“-ben silbakon álltakor banganetjára vonatkozólag hallatott, mely ugyan a férfi közönséget megnevetette, de nők elibe nem való.) — Schubert Emma csinos szinpadí alak, s mint Évi, e szindarabban szerepét igen jól adta. A többi alakok e két fő szereplő mellett nem tüntek fel, s ugyanazért ezekről máskor, ha több hely- s idő lesz. Január 6. „Paul Jones a tengeri kalóz“ francia dráma Dumastól, 7. „Parlagi Jancsi“, 8. „Három kalap“, mindkettő ismeretes vigjáték adatott.

Hirdetések.

Oppenhauser Józsefnek
Gyulán,
a vásártéren lévő

H Á Z A

jövő szent-György naptól fogva bérbe adandó.

Bővebb felvilágosítást a tulajdonos németvárosi házában nyerhetni.

3) 1—3

Hirdetmény.

Mező-Berény város tulajdonához tartozó a piacz téren fekvő két bolt, a hozzá tartozó lakhelyiséggel, f. év február 1-ső napján a városházánál tartandó nyilvános árverés útján, 1874. april 24-től számított három egymás után következő évre haszonbérbe fog kiadatni.

Kelt M.-Berényben január 9 1874.

4) Molnár András,
bíró.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő
Dobay János.

HIRDETÉSEK.

Fogfájás! még az esetben is, ha a fogak lyukasok és meg vannak támadva, tartósan enyhíttetik az

indiai kivonat

által. — Gyógyereje által világhírűvé lett e kivonat, és egy családból sem nélkülözhető.

Egy üveg ára 35 és 70 kr.

Kapható Gyulán **Kohlmann Ferencz**nél és B.-Csabán **Fischer M. H.**-nál.
137) 7—8

GREINER ANTAL

engedélyezett bizományi, szállítmányi és tudakozóintézete közbenjárása által minden megbízásokat magára vállal, u. m. életbiztosítást, tűz, jég, birtokra pénzeket, gabona eladás és vétel, ugyszinte tisztviselők elhelyezését, továbbá kibázítás közbenjárását. Továbbá kinek tavasszal mezőre leendő szüksége ló vagy szarvasmarha részére nálam jelentkezhethet. — **B.-Gyulán** német városrészt saját házában.
3—3

Nagyon tisztelt hölgyeink szives figyelmébe!!!

A helybeli városi tanács által a gyulai polgári iskola javára rendezendő sorsjátékhoz ajánljuk nagy választékú

r a k t á r u n k a t

a legújabb ércz-, üveg-, és porcellán tárgyakkal; — továbbá nagy választékot bronz-, aczél-, fanemű és bécsi bőr-készítményekkel; — félig és egészen készített himzéseket selyem, berliner és chenille-ből, és egyéb más ajándéknak e célra használható igen diszes tárgyakat, a cél iránti tekintetből igen jutányos leszállított áron.

Teljes tisztelettel

Silberstein testvérek
B.-Gyulán.

2) 1—3

Hirdetés.

Olecsőbb bevásárlások következtében bártorkodom a t. cz. közönséggel csabai üzletben levőfaanyagok mostani árjegyzékét tudatni, és pedig $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{4}$, $\frac{6}{4}$, $\frac{8}{4}$ hüvelyk vastag deszka, ugyszinte épületfa köblábja 66 kr.

A rendelések pontos és gyors kiszolgáltatásáért már husz év óta fenálló cégem kezeskedik. A t. cz. közönségnek fenti árjegyzékemnek figyelembe vételét, ugyszinte rendeléseivel megfizeteltetését kérve, maradtam legnagyobb tisztelettel

B.-Csaba, decz. 21. 1873.

152) 3—3

Lövy Albert,
fakereskedő.

Hirdetés.

Gyulán a városházzal szemben lévő **Petőfhez címzett kávéház** 1874. évi aprilis hó 1-ső napjától — kávéháznak, boltnak, vagy pedig lakásnak — 3 évre haszonbérbe kiadó.

A feltételek megtudhatók a háztulajdonos, Czégényi István urnál.

1) 2—3